

Väljaandja:
Akti liik:
Teksti liik:
Redaktsiooni jõustumise kp:
Redaktsiooni kehtivuse lõpp:
Avaldamismärge:

Majandus- ja taristuminister
määrus
algtekst-terviktekst
01.01.2019
Hetkel kehtiv
RT I, 19.07.2018, 12

Nõuded ajutisele liikluskorraldusele

Vastu võetud 13.07.2018 nr 43

Määrus kehtestatakse [liiklusseaduse](#) § 7¹ lõike 4 alusel.

1. peatükk Üldsätted

§ 1. Määruse kohaldamisala

- (1) Määruses sätestatakse ajutise liikluskorralduse miinimumnõuded avalikult kasutataval teel (edaspidi *tee*). Muul teel määrab nõuded ajutisele liikluskorraldusele teeomanik.
- (2) Määrust ei kohaldata korrakaitseorgani ülesannete täitmisel ning töödele ja tegevustele, mis ei vaja ohutuse tagamiseks teele ajutise liikluskorralduse kehtestamist.
- (3) Määruses käsitlemata liikluskorralduslahendusi võib kasutada ajutiseks liikluskorralduseks, kui need on eelnevalt Maanteeametiga kooskõlastatud. Maanteeamet jätab liikluskorralduslahenduse kooskõlastamata, kui see ei taga tingimusi ohutuks liikluseks.
- (4) Lisas 2 esitatud jooniste korral on tegemist näidislahendusega, mis võetakse aluseks ajutise liikluskorralduse kehtestamisel. Joonisel esitatud lahendust muudetakse vastavalt olukorrale järgides määruses sätestatud nõudeid.

§ 2. Mõisted

Määruse tähenduses:

- 1) **ajutine liikluskorraldus** on teetöö või avaliku ürituse läbiviimiseks vajalik liikluskorraldus, mis kehtestatakse kindlaks ajaperioodiks;
- 2) **avariitöö** on tehnoõrgu rikkest või muudest ettenägematutest asjaoludest tingitud teetöö;
- 3) **hoiatussõiduk** on mootorsõiduk, millele on paigaldatud liikluskorraldusvahend või liikluskorraldusvahendite kombinatsioon teetööst hoiatamiseks või liikluse kõrvalesuunamiseks;
- 4) **kaevik** on kaevetöö tulemusena või selle käigus moodustatud ja ohtu kujutav süvend;
- 5) **kergliikleja** on liikleja, kellel liiklusseadusega on lubatud liigelda kõnniteel või jalgteel või jalgratta- ja jalgteel;
- 6) **teetöö** on tehtav töö või tegevus teel ja tee kaitsevööndis, nende all või kohal;
- 7) **liikuv teetöö** on püsiva või muutuva kiirusega või lühiajaliste seisakutega sõidukiga või selle abil tehtav teetöö;
- 8) **ohutusruum** on ala, mis on liiklusruumi ja tööruumi vahel;
- 9) **suunav valgusseade** on kollastest ohutuslampidest, suundohutuslampidest või muudest kollastest valgusallikatest koosnev liikluskorraldusvahend;
- 10) **tõkestussõiduk** on löögileevendiga varustatud hoiatussõiduk;
- 11) **tööpiirkond** on liiklusemärgiga 158 „Teetööd” tähistatud teelõik;
- 12) **tööruum** on ala, kus tehakse teetööd ning hoitakse selleks vajalikke abivahendeid.

§ 3. Ajutise liikluskorralduse üldnõuded

- (1) Ajutine liikluskorraldus peab olema üheselt mõistetav ning arvestama teel kehtivat liikluskorraldust, liiklusolusid, teel toimuva tegevuse kestust ja iseloomu.
- (2) Liiklejale antav teave peab olema nähtav ja loetav nii valge kui ka pimedal ajal.
- (3) Ajutist liikluskorraldust tuleb muuta vastavalt teetöö või avaliku ürituse iseloomu ja asukoha muutmisele.
- (4) Ajutise liikluskorraldusega kehtestatud piirang peab olema sobiv, vajalik ja mõõdukas.

(5) Ajutise liikluskorralduse lõpetamisel taastatakse endine või kehtestatakse teomaniku määratud uus liikluskorraldus.

(6) Ajutise liikluskorraldusvahendi paigaldamisel tuleb kohe peatada vastuolus oleva või segadust tekitava alalise liikluskorraldusvahendi kehtivus.

(7) Ajutise liikluskorralduse kehtimise ajal tuleb tagada inimeste juurdepääs nende elukohale ja kinnistule nende soovitud liikumisviisil, kui see enne ajutise liikluskorralduse kehtestamist eksisteeris ning kui arvestades ajutist liikluskorraldust põhjendanud asjaolusid on juurdepääsu tagamine võimalik. Kui sõidukiga juurdepääsu tagamine ei ole teetööde või avaliku ürituse läbiviimise ajal otstarbekas, tuleb teetöö tegijal ja avaliku ürituse korraldajal saavutada juurdepääsu osas kokkulepe mõjutatud isikutega.

(8) Teeomanik võib lubada juurdepääsu sulgemist juurdepääsusi tagamata teetööde või avaliku ürituse läbiviimise ajal juhul, kui selleks on kaalukas avalik huvi.

(9) Ajutise piirangu, keelu või kohustuse kehtestamisel antakse sellest liiklejale liiklusmärkidega (edaspidi *märk*) eelnevalt teada nii sellel teel, kui ka vajadusel ristuvatel teel. Liikleja teavitamise näide on esitatud lisa 2 joonisel 11.

(10) Ajutise liikluskorraldusega kehtestatud piirangud, keelud ja kohustused dokumenteeritakse vastavalt § 4 lõike 5 punktis 4 esitatud nõuetele.

(11) Teetööl peab kõikidel teetööga seotud sõidukitel olema sisse lülitatud vähemalt üks nõuetele vastav ja igas suunas nähtav kollane vilkur või vilkurite kombinatsioon.

§ 4. Liikluskorralduse eest vastutav isik

(1) Teetöö tegija ja avaliku ürituse korraldaja määrab füüsilise isiku, kes vastutab vastavalt tööpiirkonnas või avaliku ürituse toimumise piirkonnas ohutute liiklustingimuste tagamise eest (edaspidi *liikluskorralduse eest vastutav isik*).

(2) Ühes tööpiirkonnas mitme teetöö tegija korral peatöövõtja puudumisel määrab liikluskorralduse eest vastutava isiku teeomanik.

(3) Liikluskorralduse eest vastutav isik on kohustatud sekkuma, kui ilmneb liikluskorraldusest tingitud oht inimese elule, tervisele, varale või keskkonnale.

(4) Vajadusel võib ajutist liikluskorraldust muuta ka teeomanik, teavitades sellest liikluskorralduse eest vastutavat isikut.

(5) Liikluskorralduse eest vastutav isik on kohustatud korraldama:

- 1) ajutise liikluskorralduse planeerimise ja kooskõlastamise teeomanikuga;
- 2) liikluskorraldusvahendite paigaldamise vastavalt kooskõlastatud joonisele või projektile, nende puudumisel kehtivatele nõuetele;
- 3) kontrolli kehtestatud ajutise liikluskorralduse üle piirkonnas ja ümbersõiduteel;
- 4) piirangute, keeldude ja kohustuste dokumenteerimise pärast iga olulist liikluskorralduse muudatust, kuid mitte harvem kui üks kord ööpäevas;
- 5) puuduste avastamisel liikluskorraldusvahendite ja nende paigalduse viivitamatu vastavusse viimise joonise, projekti, või nende puudulikkusel või puudumisel, kehtivate nõuetega.

(6) Teeomanikul on õigus nõuda lõike 5 punktis 4 nimetatud dokumenteerimise tulemuste esitamist fotodena või videona.

§ 5. Teetööl osaleva inimese märgurietus

Teetööl osalev inimene peab kandma isikukaitsevahenditele esitatud nõuetele ja kasutusotstarbele vastavat märgurietust. Eeldatakse, et märgurietus vastab nõuetele, kui on järgitud Eesti standardit EVS-EN ISO 20471.

§ 6. Ohutusruumi mõõtmised ning ohutus- ja tööruumi tähistamine

(1) Ohutusruumi mõõtmised sõltuvalt suurimast lubatud sõidukiirusest on kehtestatud lisa 1 tabelis 1.

(2) Liiklusruumi, ohutusruumi ja tööruumi selgitav joonis on esitatud lisa 2 joonisel 1.

(3) Ohutus- ja liiklusruumi piir tähistatakse liiklusoludele vastavate liikluskorraldusvahenditega, mis paigaldatakse ohutusruumi. Vajadusel tuleb tähistada ka töö- ja ohutusruumi piir.

(4) Ohutusruumis ei tohi asuda midagi peale liikluskorralduseks kasutatavate liikluskorraldusvahendite.

(5) Ohutus- ja tööruumi sissepääs valitakse ja tähistatakse selliselt, et teetööga mitteseotud liiklus ei satuks ohutusruumi. Ohutus- ja tööruumi sissepääsude tähistamise näide on esitatud lisa 2 joonisel 22.

2. peatükk

Liikluskorraldusvahendi kasutamine

§ 7. Nõuded liikluskorraldusvahendile

(1) Liikluskorraldusvahend peab olema paigaldatud nii, et sõiduk seda ei kahjustaks ja et see jääks püsima tuulekoormuse korral 0,42 kilonjuutonit ruutmeetri kohta.

(2) Eeldatakse, et märkide ja tähiskoonuste valgust peegeldavad materjalid vastavad nõuetele, kui on järgitud Eesti standardit EVS-EN 12899-1.

§ 8. Märkide kasutamine

(1) Eeldatakse, et märgid ja nende paigutus vastavad nõuetele, kui on järgitud Eesti standardit EVS 613. Lisaks peavad olema täidetud käesolevas määruses sätestatud nõuded.

(2) Juhatusmärk peab olema suurima lubatud sõidukiiruse juures nähtav vähemalt viis sekundit ja loetav vähemalt kolm sekundit.

(3) Ajutise märgi paigaldamine ei tohi halvendada kehtiva alalise märgi nähtavust.

(4) Alalise märgi mõju lühiajaliseks peatamiseks kasutatakse kahte sümmeetriliselt lõikuvat, märgi äärest ääreni ulatuvat, oranži musta äärisega kattelinti laiusega vähemalt 50 millimeetrit, mis kinnitatakse märgi teabega poolele.

(5) Ajutise märgi mõju peatamisel tuleb tagada, et peatatud mõjuga märgil olev teave ei oleks nähtav ühestki võimalikust liikluse lähenemissuunast.

(6) Nii alalist kui ka ajutist juhatusmärki võib vajadusel lühiajaliselt peatada osaliselt tühistades neil ühe või mitu kirjet lõikes 4 nimetatud viisil.

(7) Kui liiklusolud seda nõuavad, siis paigaldatakse täiendav dubleeriv märk eraldusribale, ohutussaarele või sõidutee kohale. Kui vastassuunas ei ole üle kahe sõiduraja, on lubatud märgi paigaldamine teest vasakule. Kahe ja enama samasuunalise sõidurajaga sõiduteel paigaldatakse täiendav märk eraldusribale.

(8) Väljaspool ristmikku üksteisele järgnevate märkide vaheline kaugus piki sõiduteed sõltuvalt suurimast lubatud sõidukiirusest on sätestatud lisa 1 tabelis 2. Märkidevahelist kaugust piki sõiduteed võib muuta, kui kohalikud olud ei võimalda nõuetekohast paigaldust.

(9) Kui ajutine märk paigaldatakse kauemaks kui 30 päevaks, peab selle paigaldama vastavalt alaliste märkidele esitatud nõuetele.

(10) Kui tee ühes ristlõikes on mitu ühele poole suunatud märki, peab sõidutee poolne või ülemine märk olema väiksema numbriga. Märk 158 „Teetööd” paigaldatakse kõige üles või sõidutee poole. Kõrvuti paigaldatud märgid peavad olema samal kõrgusel.

(11) Ajutisel alusel teepenaarale või teekattele paigaldatud märgi alaserva kõrgus teekattest on vähemalt 0,6 meetrit ja teeäärt või ohtlikku kohta tähistataval märgil vähemalt 0,1 meetrit. Avariitöö ja liikuvatel teetöödel on märkide ja tahvlite alaserva kõrgus teekattest vähemalt 0,2 meetrit.

§ 9. Hoiatusmärkide kasutamine

(1) Hoiatusmärgiga tähistatakse liikleja jaoks ohtlik teelõik, koht ja takistus.

(2) Hoiatusmärk paigaldatakse suurimal lubatud sõidukiirusel:

- 1) üle 50 kilomeetri tunnis 150–300 meetri kaugusele enne ohtu või ohtliku teelõigu algust;
- 2) kuni 50 kilomeetrit tunnis 50–100 meetri kaugusele enne ohtu või ohtliku teelõigu algust.

(3) Hoiatusmärgi võib paigaldada suurimal lubatud sõidukiirusel kuni 50 kilomeetrit tunnis 10–50 meetri kaugusele koos tahvliga 811 „Kaugus objektini”.

(4) Suurimal lubatud sõidukiirusega kuni 30 kilomeetrit tunnis võib hoiatusmärki mitte kasutada, kui juhul jääb ohu märkamisest piisavalt aega ohu vältimiseks.

(5) Kui ohtliku teelõigu pikkus on üle 300 meetri, lisatakse hoiatusmärgile tahvel 821 „Mõjupiirkond”.

(6) Teetöö tähistatakse märgiga 158 „Teetööd”, mis paigaldatakse teetööga hõlmatud teelõigu algusesse. Tööpiirkonna märgiga 158 „Teetööd” tähistamise näide on esitatud lisa 2 joonistel 6 ja 7.

(7) Asulavälisel teel liiklussagedusega üle 3000 auto ööpäevas paigaldatakse teetööga hõlmatud teelõigu alguses märk 158 „Teetööd” ning suurima lubatud sõidukiiruse muutmisel ka märk 351 „Suurim kiirus” kahele poole sõiduteed.

(8) Teetööga hõlmatud teelõigu alguses kasutatakse lisaks hoiatusmärkidele märke 686 „Ohtlik koht või teeäär”. Märkide 686 „Ohtlik koht või teeäär” kasutamine teelõigu alguses on näidatud lisa 2 joonistel 6 ja 25.

(9) Sõiduteelt kivide paiskumise ohu korral tähistatakse teelõik märgiga 155 „Lahtine killustik”. Märgile 155 „Lahtine killustik” lisatakse tahvel 821 „Mõjupiirkond”, kui vastav lõik on pikem kui 300 meetrit. Märgi 155 „Lahtine killustik” kasutamise näidis on esitatud lisa 2 joonisel 25.

(10) Kui teetöö järel on teekatte haardetegur ebapiisav, siis paigaldatakse teelõigule märk 151 „Libe tee” koos tahvliga 821 „Mõjupiirkond” ning vähendatakse suurimat lubatud sõidukiirust.

(11) Ohu või takistuse tähistamiseks sobiva hoiatusmärgi puudumisel kasutatakse märki 186 „Muud ohud” koos selgitava tahvliga. Märgi 186 „Muud ohud” kasutamist koos selgitava tahvliga on näidatud lisa 2 joonisel 43.

§ 10. Märgi 351 „Suurim kiirus” kasutamine

(1) Suurimast lubatud sõidukiirusest kinnipidamise tagamiseks tuleb vajadusel kasutada liikluskorralduslikke vahendeid, mille lahenduse näide on esitatud lisa 2 joonisel 9.

(2) Suurimat lubatud sõidukiirust tuleb piirata 30 kilomeetri tunnis vähemalt järgmistes olukordades:

- 1) inimesed, välja arvatud reguleerija, töötavad vahetult sõiduteel ja nad ei ole liiklusest eraldatud;
- 2) avaliku ürituse toimumise ajal kohas, kus kergliiklejate ja liikuvate sõidukite vahel ei ole võimalik tagada 1,5 meetri laiust ohutusruumi.

(3) Suurima lubatud sõidukiiruse vähendamisel rohkem kui 20 kilomeetrit tunnis võrra tehakse seda astmeliselt sammuga kuni 20 kilomeetrit tunnis, pannes järjestikku mitu märki 351 „Suurim kiirus”, mille paigalduse vähim kaugus enne ohtu ja märkide omavaheline kaugus on kehtestatud lisa 1 tabelites 3 ja 4.

(4) Märki 351 „Suurim kiirus” korratakse pärast iga ristmikku. Lisaks sellele korratakse märki 351 „Suurim kiirus” olenevalt suurimast lubatud sõidukiirusest järgmiselt:

- 1) 30 kilomeetrit tunnis vähemalt ühe kilomeetri järel;
- 2) 50 kilomeetrit tunnis vähemalt kahe kilomeetri järel;
- 3) 70 kilomeetrit tunnis vähemalt kolme kilomeetri järel.

(5) Märgiga 351 „Suurim kiirus” kehtestatud ajutine piirang tuleb tema mõju vajaliku ulatuse lõppedes tühistada või kehtestada uus piirang. Piirangu tühistamise ja uue piirangu kehtestamise näide on esitatud lisa 2 joonistel 6 ja 8.

§ 11. Märgi 595a „Ajutise liikluskorralduse teave” kasutamine

(1) Kui teetööst põhjustatud piirang kestab kauem kui kolm ööpäeva või teelõigul suletakse liiklus täielikult, paigaldatakse märk 595a „Ajutise liikluskorralduse teave”.

(2) Märk 595a „Ajutise liikluskorralduse teave” paigaldatakse teelõigu algusesse teega risti.

(3) Märk 595a „Ajutise liikluskorralduse teave” on kollase valgustpeegeldava tausta ja mustade kirjetega, seejuures kirje suurtähtede kõrgus valitakse kooskõlas lisa 1 tabeliga 6. Märgil 595a „Ajutise liikluskorralduse teave” kasutatakse I suurusrupi märki 158 „Teetööd”.

§ 12. Märgi 595b „Ajutise liikluskorralduse teostajate teave” kasutamine

(1) Kui teetööst põhjustatud piirang kestab asulas kauem kui üks ööpäev ja väljaspool asulat kauem kui kolm ööpäeva või teelõigul suletakse liiklus täielikult, paigaldatakse märk 595b „Ajutise liikluskorralduse teostajate teave”.

(2) Märk 595b „Ajutise liikluskorralduse teostajate teave” paigaldatakse teelõigu algusesse tee teljega paralleelselt. Liikluseks suletud tee otsa võib märki paigaldada teega risti.

(3) Märk 595b „Ajutise liikluskorralduse teostajate teave” on kollase valgust mittepeegeldava taustaga ning mustade kirjetega, seejuures kirje suurtähtede kõrgus valitakse kooskõlas lisa 1 tabeliga 6.

(4) Kui tehakse ainult üheliigilist tööd, siis märkide 595a ja 595b asemel võib teelõigu algusesse paigaldada sõiduteega risti märgid 595c „Tööliigi teave”. Märk 595c „Tööliigi teave” paigaldatakse koheselt olenemata teetööst põhjustatud piirangu kestusest.

§ 13. Teekattemärgise kasutamine

(1) Alaline teekattemärgis kaetakse selleks ette nähtud katteteibiga, või eemaldatakse, kui ajutise liikluskorralduse arusaadavus on alalise teekattemärgise tõttu raskendatud.

(2) Ajutise liikluskorralduse kehtivuse lõpetamisel eemaldatakse ajutine teekattemärgis.

§ 14. Ajutise foori ja reguleerija kasutamine

(1) Ajutise foori ülesanne on reguleerida liiklust valgussignaalide abil. Eeldatakse, et ajutine foor ja selle paigutus vastab nõuetele, kui on järgitud Eesti standardit EVS 615. Lisaks peavad olema täidetud käesoleva määruuses sätestatud nõuded.

(2) Ajutise foori kasutamisel:

- 1) paigaldatakse sõiduki peatumiskohale märk 591 „Stoppjoonemärk”;
- 2) kauem kui kolm nädalat kestva teetöö korral märgitakse kattega teel sõiduki peatumiskohale ajutine kattermärgis 941 „Stoppjoon”.

(3) Ajutise foori, märgi 591 „Stoppjoonemärk” ning kattermärgise 941 „Stoppjoon” kasutamise näidis on esitatud lisa 2 joonisel 23.

(4) Teel liiklussagedusega üle 3000 auto ööpäevas või ajutise foori töötükli kestusel üle 120 sekundi peab ajutine foor olema varustatud ühega järgmistest:

- 1) punase tule sekundinäidikuga;
- 2) sõiduki olemasolu tuvastava anduriga ning reguleerima automaatselt roheline tule pikkust vastavalt liiklusvoole.

(5) Reguleerija kasutamisel lülitatakse ajutine foor vilkuva kollase režiimile, lülitatakse välja või eemaldatakse.

(6) Reguleerija kasutamisel peab reguleerija olema nähtav piki sõiduteed suurimal lubatud sõidukiirusel:

- 1) asulasisesel ja asulavälisel teel üle 70 kilomeetri tunnis vähemalt 200 meetri kauguselt;
- 2) asulasisesel ja asulavälisel teel 60 või 70 kilomeetrit tunnis vähemalt 150 meetri kauguselt;
- 3) asulavälisel teel 50 kilomeetrit tunnis vähemalt 100 meetri kauguselt.

(7) Reguleerimiskohas on maksimaalne suurim lubatud sõidukiirus 50 kilomeetrit tunnis.

(8) Reguleerimiskoha ning suurima lubatud sõidukiiruse vähendamise näide on esitatud lisa 2 joonisel 24.

(9) Liikluse korraldamisel foori või reguleerija abil peab sõiduki peatumiskoht asuma kitsenemiskohast kaugusel, mis võimaldab kitsenemiskohale sujuvalt sõita ja väljuda. Liikluse korraldamise näide foori ja reguleerija abil on esitatud lisa 2 joonistel 23 ja 24.

§ 15. Ohutuslambi ja suundohutuslambi kasutamine

(1) Ohutuslambi tuleb kasutada pimedal ajal või halva nähtavuse korral vähemalt järgmistel juhtudel:

- 1) teel oleva takistuse esiletoomiseks;
- 2) tee sulgemisel.

(2) Teel oleva takistuse esiletoomiseks paigaldatakse kollase tulega ohutuslamp samale postile märgiga, hoiatustõkke või sõiduki külge või iseseisvalt.

(3) Punase tulega ohutuslamp paigaldatakse tee sulgemisel märgi 684 „Hoiatustara” või hoiatustõkke külge. Tee sulgemisel märgi 684 „Hoiatustara” külge ohutuslampide paigaldamise näide on esitatud lisa 2 joonisel 10.

(4) Sõidukite suunamiseks kasutatakse kollase tulega suundohutuslampide rida, mille kasutamise näide on esitatud lisa 2 joonistel 17 ja 18.

(5) Nõuded ohutuslampidele ja suundohutuslampidele on kehtestatud lisa 1 tabelis 5.

§ 16. Suunava valgusseadme kasutamine

(1) Suunavat valgusseadet kasutatakse iseseisvalt või kombineeritult koos teiste liikluskorraldusvahenditega või sõiduki külge paigaldatuna. Suunava valgusseadme näide on esitatud lisa 2 joonisel 5.

(2) Suundohutuslampide kasutamisel koos suunava valgusseadmega peavad suundohutuslambid ja suunav valgusseade vilkuma vaheldumisi.

§ 17. Hoiatustõkke kasutamine

(1) Hoiatustõkked koostatakse liikluskorraldusvahenditest ja need jagunevad sõltuvalt suuruselt kolme rühma vastavalt lisa 2 joonisel 3 esitatud näidetele.

(2) Hoiatustõket kasutatakse järgmiselt:

- 1) I rühma hoiatustõket teel liiklussagedusega alla 1500 auto ööpäevas;
- 2) II rühma hoiatustõket olukorras, kus ei kasutata I või III rühma hoiatustõket;
- 3) III rühma hoiatustõket mitme samasuunalise sõidurajaga või suurendatud suurima lubatud sõidukiirusega teel.

(3) Tööruumile lähim hoiatustõke paigaldatakse kohalikke liiklusolusid arvestades sellisele kaugusele tööruumist, mis tagab ohutuse. Hoiatustõke peab olema nähtav vähemalt peatumisnähtavuse ulatuses.

§ 18. Tähistamiste kasutamine

(1) Nõuded tähistamiste mõõtmetele ja omavahelisele paigalduskaugusele sõltuvalt suurimast lubatud sõidukiirusest on sätestatud lisa 1 tabelis 8.

(2) Tähistamiste graafilise kujutise näidis on esitatud lisa 2 joonisel 2.

§ 19. Teetõkkeploki kasutamine

(1) Teetõkkeploki kasutatakse liikluse eraldamiseks või suunamiseks.

(2) Teetõkkeplokkide graafilise kujutise näidis on esitatud lisa 2 joonisel 2.

(3) Teetõkkeplokkide kasutamise näide on esitatud lisa 2 joonisel 18.

3. peatükk

Tee tähistamine takistuse paiknemisel sõiduteel või selle vahetus läheduses

§ 20. Teepeenra tähistamine

(1) Takistuse paiknemisel teepeenral ja teepeenra ehitamisel tähistatakse teepeenar märkidega 686 „Ohtlik koht või teeäär”, seejuures märkide omavaheline kaugus peab vastama lisa 1 tabeli 9 nõuetele.

(2) Teepeenra tähistamise näidis on esitatud lisa 2 joonisel 26.

§ 21. Sõidutee kitsenemine

(1) Sõidutee kitsenemine tähistatakse täiendavalt märkidega 161–163 „Teekitsend” vastavalt olukorrale, kui see kitseneb asulavälisel teel üle 1,0 meetri ja asulasisesel teel üle poole sõiduraja võrra. Kitsenemise tähistamise näide on esitatud lisa 2 joonistel 19, 20 ja 29.

(2) Kõrvalekalle tähistatakse tähistamistega või märkidega 686 või märkidega 421, 422 või 681–683 või nende elementidega, seejuures naabermärkide ja nende elementide maksimaalne omavaheline kaugus on 20 meetrit. Kui kasutatakse hoiatustõket, võib liikumissuuna kõrvalekalde tähistamata jätta. Sõidusuuna kõrvalekalde tähistamise näide on esitatud lisa 2 joonisel 20.

(3) Liiklusuuna kõrvalekalde tähistamisel sõidutee telje suhtes tagatakse lisa 1 tabelis 10 esitatud kõrvalekalde kiilu pikkus.

(4) Kui sõidusuunas on mitu sõidurada, siis üksik sõidurada suletakse, kui selle laius jääb alla 2,75 meetri. Sellisel juhul kasutatakse märki 537 „Sõidurajad ja -suunad” vastavalt lisa 2 joonisel 16 esitatud näitele.

(5) Kui sõidusuunas on üks sõidurada ja selle läbisõidu laius jääb alla 3 meetri, siis sõidurada suletakse ning liiklus suunatakse ümber kooskõlas lõikes 8 kehtestatud nõuetega.

(6) Kui kahesuunalise liiklusega tee läbisõidu laius jääb vahemikku 3–6 meetrit, kasutatakse liikluse korraldamiseks ühte järgmistest võimalustest:

- 1) foore;
- 2) reguleerijaid;
- 3) ühe sõidusuuna ümbersõiduteele suunamine.

(7) Lõikes 6 nimetatud olukorras võib lisaks lõikes 6 sätestatud võimalustele kasutada märke 231 „Vastassuuna eesõigus” ja 232 „Pärisuuna eesõigus”, kui on tagatud nähtavus ja esineb üks järgmistest olukordadest:

- 1) liiklussagedus teelõigul ei ületa 2000 autot ööpäevas ning teelõigu pikkus jääb alla 100 meetri;
- 2) liiklussagedus teelõigul ei ületa 1000 autot ööpäevas ning teelõigu pikkus jääb alla 200 meetri.

(8) Sõidusuuna sulgemisel peab suletava sõidusuuna ette paigaldama hoiatustõkkesid või märgid 684 „Hoiatustara”. Liiklus suunatakse teisele sõidusuunale või ümbersõidule märkide 686 „Ohtlik koht või teeäär”, märkide 681 ja 682 „Kurvisuund” või nende elementide abil, tähiskoonuste, pörkepiirete või muude asjakohaste liikluskorraldusvahendite abil.

(9) Tee tähistamise kitsenemise korral ja liikluse ümbersuunamise teisele sõidusuunale või ümbersõiduteele erinevates olukordades näide on esitatud lisa 2 joonistel 15–21.

§ 22. Sõidutee sulgemine

(1) Sõidutee tuleb sulgeda mootorsõidukite liikluseks, kui läbisõidu laius jääb alla 3 meetri.

(2) Ümbersõidutee kande- ja läbilaskevõime peab vastama sellele suunatava liikluse liiklussagedusele ja -koosseisule.

(3) Ümbersõidutee tuleb tähistada lisa 1 tabelis 11 sätestatud juhtudel.

(4) Vähemalt kolm ööpäeva enne sõidutee sulgemist paigaldatakse märk 596 „Liiklusteave”. Märk 596 „Liiklusteave” on kollase valgustpeegeldava taustaga, millel kasutatakse musti kirjeid, kusjuures suurtähe kõrgus valitakse vastavalt lisa 1 tabelis 6 esitatule.

(5) Lõikes 4 nimetatud märki 596 „Liiklusteave” võidakse eelnevalt mitte paigaldada, kui ümbersõiduteeks kasutatakse olemasolevaid teid ning liikleja teekond oluliselt ei pikene.

(6) Ümbersõidutee alguse ette paigaldatakse märk 671a või 671b „Ümbersõidu skeem”. Juhul kui ümbersõidutee suund ei ole juhile arusaadav, paigaldatakse ümbersõidutee alguse ja läbitavate ristmike ette märgid 674–677 „Ümbersõit”, seejuures eelistada tuleb tekstiga märki 677 „Ümbersõit”, millele kantavate sihtpunktide nimetused oleksid kooskõlas suletaval teel viidatavate sihtpunktidega. Ümbersõidu tähistamise näide on esitatud lisa 2 joonistel 12 ja 13.

(7) Sõidutee sulgemisel tõkestatakse sõidutee kogu laiuses tõkestusvahenditega ja paigaldatakse märk 311a „Sõidukeeld” või 331 „Sissesõidu keeld”. Sõidutee tõkestamise näide on esitatud lisa 2 joonistel 10 ja 11.

(8) Vahetult pärast ristmikku, umbtee algusesse paigaldatakse märk 552 „Umbtee”.

4. peatükk Kaeviku, silla ja viadukti piirestamine

§ 23. Kaeviku piirestamine

(1) Kui tee kitsenemise põhjustab kaevik sügavusega üle 20 sentimeetri või teepinnast üle 20 sentimeetri kõrgune objekt, paigaldatakse tee ristsuunas vähemalt kaeviku või teepinnast kõrgema objekti laiuselt märk 684 „Hoiatustara” või hoiatustõke.

(2) Kohtades, kus suurema kui 1 meetri sügavusega kaevik või remonditav rajatis asub sõiduteel või sõiduraja äärest kuni 4 meetri kaugusel, paigaldatakse liiklusruumi ja ohutusruumi vahele liiklusoludele vastava ohjeldustaseme ja töölaiausega pörkepiire kooskõlas lisaga 3. Pörkepiirde kasutamise näide on esitatud lisa 2 joonistel 14, 20 ja 22.

(3) Teega risti asetsev tõkestusvahend paigaldatakse sõltuvalt suurimast lubatud sõidukiirusest järgmiselt:
1) 60–70 kilomeetrit tunnis puhul vähemalt 30 meetri kaugusele piki teed piirestatavast objektist või kaeviku servast;
2) 40–50 kilomeetrit tunnis puhul vähemalt 10 meetri kaugusele piki teed piirestatavast objektist või kaeviku servast;
3) alla 30 kilomeetri tunnis puhul vähemalt 5 meetri kaugusele piki teed piirestatavast objektist või kaeviku servast.

(4) Pikisuunaline tõkestusvahend paigaldatakse vähemalt ühe meetri kaugusele, ajutine pörkepiire vähemalt ajutise pörkepiirde töölaiausele vastavale kaugusele piirestatavast objektist või kaeviku servast.

(5) Ajutise pörkepiirde pikkus peab olema vähemalt võrdne tootja määratud katse- ja paigalduspikkusega.

(6) Kaeviku ääre tähistamine ainult hoiatuslindiga on keelatud.

§ 24. Läbikaevatud tee või silla piirestamine

(1) Silla või viadukti (edaspidi *sild*) remondil või läbikaevatud teel peab ohutusruumi ees olema ohutusala, kus ei tehta tööd ning ei ladustada seadmeid ega materjale ning mille pikkus sõltuvalt suurimast lubatud sõidukiirusest ja pörkepiirdest on vahemikus 10–50 meetrit.

(2) Kui silla remondi ajal tee kitseneb, peab täitma §-s 21 esitatud nõudeid ja töökoha tähistama vastavalt lisa 2 joonisel 22 esitatud näitele.

(3) Sillaremondil või läbikaevatud teel eraldatakse liiklusruum tööruumist liiklusoludele vastava pörkepiirdega vastavalt lisale 3.

(4) Kui teelõigu liiklussagedus on rohkem kui 3000 autot ööpäevas ning kui silla remont kestab kauem kui 30 päeva, kasutatakse töökohale eelnevat teekattemärgist 979b „Täristi“.

(5) Kui tee on täies ulatuses läbikaevatud või sild on lahti võetud, siis nähakse ette mõlemale sõidusuunale vähemalt läbikaevatud osa või lahti võetud silla laiuselt 1 meetri kõrgune mullast või liivast vall.

(6) Tehnoloogilise läbipääsu võimaldamiseks võib valle paigutada ka nihutatult, välistades otsesõidu võimaluse. Vallide paigaldamise näide on esitatud lisa 2 joonisel 10.

(7) Asulasisesel teel võib teeomanik lubada valli mitte rajada juhul, kui kasutatakse tõkestusvahendeid.

(8) Enne valli peab paigaldama tee laiuselt tõkestusvahendid koos märgiga 331 „Sissesõidu keeld“. Tõkestusvahendid paigaldatakse vallist 25–50 meetri kaugusele ja asulas valli puudumisel kaevikust vähemalt 10 meetri kaugusele. Kui ruumi puudusel ei ole võimalik nõuet täita, võivad tõkestusvahendid olla vallile lähemal.

(9) Ajutine ülesõidusild peab olema vähemalt 3,5 meetrit lai ning selle otsad peavad olema tähistatud kollaste ohutuslampidega ja märkidega 686 „Ohtlik koht või teeäär“. Ajutise ülesõidusilla tähistamise näide on esitatud lisa 2 joonisel 39.

(10) Kuni 3 meetri pikkused ajutised ülekäigusillad peavad olema vähemalt 1,2 meetri laiused ja üle 3 meetri pikkused vähemalt 1,5 meetri laiused. Ajutise ülekäigusilla külgedel peavad olema vähemalt 1,1 meetri kõrgused käsipuud. Ajutise ülekäigusilla näide on esitatud lisa 2 joonisel 39.

5. peatükk Liikva teetöö tähistamine

§ 25. Nõuded liikva teetöö tähistamisele

(1) Liikva teetöö korral paigaldatakse teelõigule märk 158 „Teetööd“ või 595c „Tööliigi teave“ või kasutatakse ühte järgmistest vahenditest:

- 1) suunavat valgusseadet;
- 2) hoiatustõket;
- 3) hoiatussõidukit;
- 4) tõkestussõidukit.

(2) Hoiatussõiduki ja tõkestussõiduki näide on kujutatud lisa 2 joonisel 4. Hoiatussõiduki kasutamise näide on esitatud lisa 2 joonisel 27.

(3) Kui liikva teetöö ajal töötavad sõiduteel inimesed, tuleb piiratud nähtavuse korral või liiklussagedusel üle 6000 auto ööpäevas nende ohutuse tagamiseks kasutada ühte järgmistest vahenditest:

- 1) reguleerijat;
- 2) hoiatustõket;
- 3) hoiatussõidukit;
- 4) tõkestussõidukit.

(4) Eraldussaare, ülekäiguraja, stoppjoone, suunanoole ja muu kirje märgistamisel tähistatakse töökoht märkidega 158 „Teetööd“ või hoiatustõketega või märkidega 684 „Hoiatustara“ ning alati tähiskoonustega. Vajadusel paigaldatakse märk 351 „Suurim kiirus“ 30 kilomeetrit tunnis, mille mõjupiirkond ei ole üle 300 meetri. Töökoha tähistamise näide kirjete märgistamisel on esitatud lisa 2 joonisel 42.

(5) Hoiatussõiduki kasutamisel teekatte pikimärgistamisel peab eessõitev hoiatussõiduk liikuma kohtumistähtavuse kaugusel märgistusmasinast eespool ning taga sõitva hoiatussõiduki kaugus märgistusmasinast sõltub märgistusmaterjali kuivamisajast.

(6) Metsamaterjali laadimistöodel lähtutakse lisa 2 joonisel 44 esitatud näidislahendusest.

(7) Liikuvatel teetöödel eraldusribaga teel suurima lubatud sõidukiirusega üle 70 kilomeetri tunnis tuleb kasutada lõõgileevendit tööd teostava sõiduki taga või tõkestussõidukit. Teekatte märgistamise näide eraldusribaga teel on esitatud lisa 2 joonisel 41.

(8) Lõõgileevendi peab olema selleks otstarbeks ehitatud ja ei tohi tekitada täiendavaid ohte.

§ 26. Sõiduki tähistamine liikuvatel teetöödel

(1) Liikuvat teetööd tegev sõiduk eristatakse muust liiklusest, kasutades täiendavat punavalget või punakollast tähistust. Liikuvat teetööd tegeval sõidukil võib kasutada suunavat valgusseadet või ohutuslampi.

(2) Liikuvat teetööd tegevale märgistusmasinale paigaldatakse mõlemast sõidusuunast nähtav ning ees ja taga sõitvale hoiatussõidukile ühest sõidusuunast nähtav teabetahvel, mis on fluorestseeriva kollasetaustaline musta kirjega „TEEMÄRGISTUS” või „MÄRGISTUSTÖÖD”, mille tähe kõrgus on 10–20 sentimeetrit.

(3) Märgistusmasinale ning ees ja taga sõitvale hoiatussõidukile paigaldatakse suunav valgusseade või märk 421 „Ümberpöike suund” ning suundohutuslambid. Suunava valgusseadme ja märgi 421 „Ümberpöike suund” kasutamise näited on esitatud lisa 2 joonistel 40 ja 41.

(4) Liiklejale teetöö iseloomu selgitamiseks võib sõidukile panna eest- ja tagantpoolt nähtava fluorestseeriva kollase tausta ja musta kirjega teabetahvli, mille tähe kõrgus on kuni 20 sentimeetrit.

6. peatükk

Kergliiklejate ajutise liikluse korraldamine

§ 27. Kergliiklejate ajutise liikluse korraldamise nõuded

(1) Kergliiklejale tagatakse asulas vähemalt 1,5 meetri ja väljaspool asulat vähemalt 1,2 meetri laiune läbi- või ümberpääs, kui see oli olemas enne piirangu kehtestamist. Kui see ei ole võimalik, siis luuakse läbi- või ümberpääs järgmiselt:

- 1) kergliikleja suunatakse vajadusel sõiduteele ning kergliiklus eraldatakse autoliiklusest pörkepiirde või piirdeaia, jättes sõidutee poole ohutusruumi;
- 2) kui punktis 1 sätestatud lahendust ei ole võimalik rajada või kohalikke olusid arvestades selgub, et kergliikleja võib hakata sõiduteed kasutama, suunatakse kergliikleja teisele poole sõiduteed ülekäigukoha või ülekäiguraja kaudu.

(2) Kergliikleja sõiduteele suunamise ning kergliikluse eraldamise näide on esitatud lisa 2 joonistel 33, 36, 37 ja 38. Kergliikleja teisele poole sõiduteed ülekäigukoha või ülekäiguraja kaudu suunamise näide on esitatud lisa 2 joonisel 34.

(3) Kergliikleja ümbersuunamise teekond tähistatakse märkidega 679 „Ümberkäik”.

(4) Asulas valgustatakse pimedal ajal ja halva nähtavuse korral kergliikleja teekonna algus ja lõpp ja uude asukohta rajatud ülekäigurada.

(5) Ajutise läbi- ja möödapääsu katte seisukord peab tagama kergliiklejale rahuldavad liikumistingimused.

(6) Kergliiklejat sõiduteest eraldav piirdeaed peab vajadusel kaitsma kergliiklejat ka sõiduteelt lenduva vee ja pori eest.

(7) Kui olemasoleva ülekäiguraja kasutamine on võimatu, moodustatakse märkidega 543 ja 544 „Ülekäigurada” tähistatud ajutine ülekäigurada väljapoole ohutusruumi. Ajutise ülekäiguraja asukohta valikul arvestatakse liiklusolusid ja jalakäijate liikumisharjumusi. Ajutise ülekäiguraja tähistamise näide on esitatud lisa 2 joonisel 35.

7. peatükk

Tee kohal paikneva takistuse tähistamine

§ 28. Sõidutee kohal paikneva takistuse

(1) Kui sõidutee kohal paikneva takistuse tõttu on sõidutee kõrgusgabariit vähenenud alla 5 meetri, siis takistuse:

- 1) alumine äär tähistatakse märgiga 684 „Hoiatustara”;
- 2) ette või külge paigaldatakse märk 343 „Kõrguspiirang”;

3) alumine äär tähistatakse valgustamata teelõigul ohutuslampidega.

(2) Märki 343 „Kõrguspiirang” sõidutee kohal paikneva takistuse ette paigaldamise näide on esitatud lisa 2 joonisel 30.

(3) Kui sõidutee kohal paikneva takistuse tõttu on sõidutee kõrgusgabariit alla 4,5 meetri, siis enne viimast übersõidu võimalust tuleb paigaldada suunaviidad ning pärast übersõidu võimalust kõrguspiiraja. Sõidutee kohal paikneva takistuse eelneva tähistamise näide on esitatud lisa 2 joonisel 31 ning kõrguspiiraja koos takistuse tähistamise näitega lisa 2 joonisel 32.

§ 29. Kergliiklustee kohal paiknev takistus

Kergliiklustee kohal paikneva takistuse alumine äär tuleb tähistada, kui takistuse tõttu on kergliiklustee kõrgusgabariit alla 2,5 meetri.

8. peatükk Avariitööd ja liiklusõnnetus

§ 30. Avariitöödel kehtivad täiendavad nõuded

(1) Teel tehnovõrgu rikkest tingitud avarii toimumisel korraldab avariilise ehitise omanik viivitamata avariikoha tähistamise ning avariitöödest teeomaniku teavitamise. Teeomaniku nõudmisel korraldab avariilise tehnovõrgu omanik mõistliku aja jooksul liikluskorralduse joonise või projekti esitamise teeomanikule.

(2) Tee läbisõiduvõimaluseta sulgemisel seoses käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud avariitööga korraldab avariilise tehnovõrgu omanik viivituseeta sellest Politsei- ja Piirivalveameti ning Päästeameti teavitamise.

(3) Kui käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud avariitööga kaasneb liinivedu teostavate ühissõidukite liikluse sulgemine või üle kolme päevane übersuunamine, korraldab avariilise tehnovõrgu omanik sellest viivitamata liinivedu korraldavate vedajate, kohaliku ühistranspordikorraldaja ning liiniloa väljastanud pädeva asutuse teavitamise.

(4) Avarii koha tähistamisel võetakse aluseks lisa 2 esitatud näidisjoonised.

§ 31. Liiklusõnnetusel kehtivad nõuded

Liiklusõnnetusest tingitud ajutisele liikluskorraldusele kohaldatakse määruse nõudeid, välja arvatud § 3 lõikes 8, §-des 4 ja 6, § 8 lõikes 10, §-des 11–13, § 22 lõikes 4, §-des 23–26, § 27 lõikes 4, §-s 30 ning märki 158 „Teetööd” kohta sätestatud nõuded.

9. peatükk Rakendussätted

§ 32. Määruse jõustumine

Määrus jõustub 2019. aasta 1. jaanuaril.

§ 33. Enne käesoleva määruse jõustumist alustatud teetööd ja avalikud üritused

Enne käesoleva määruse jõustumist alustatud teetööd ja avalikud üritused või selleks sõlmitud lepingud võib viia lõpuni teetöö või avaliku ürituse alustamise või lepingu sõlmimise hetkel kehtinud nõuete kohaselt.

§ 34. Määruse kehtetuks tunnistamine

Majandus- ja taristuministri 13. juuli 2015. a määrus nr 90 „Liikluskorralduse nõuded teetöödel” tunnistatakse kehtetuks.

Kadri Simson
Majandus- ja taristuminister

Merike Saks
Kantsler

[Lisa 1 Tabelid](#)

[Lisa 2 Joonised](#)

[Lisa 3 Ajutise pörkepiirde valik ja kasutamine](#)